

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

88.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 2-го Ноября — 1837 — Wilno. Wtorek. 2-go Listopada.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 25-го Октября.

1-го Октября, на пути изъ Сурама въ Ахалцыхъ у Страшнаго Окопа, Его Величество былъ встрѣченъ Начальникомъ Ахалцыхской провинціи, съ почетнѣйшими изъ Бековъ и Армянскихъ переселенцевъ изъ Ерзерума, въ сопровожденіи которыхъ прибылъ, того же числа, въ Ахалцыхъ.

2-го числа, по осмотру новаго города и всѣхъ окрестностей, а равно крѣпости, казармъ, лазарета, Уѣзднаго Училища и огромной мечети, обращаемой нынѣ въ соборную Грекороссійскую церковь, Его Величество отправился въ дальнѣйшій путь къ крѣпости Ахалкалаки, гдѣ имѣлъ ночлегъ.

3-го числа, обозрѣвъ крѣпость, Государь Императоръ, сопровождаемый Ахалкалакскими Беками и почетными старшинами, изволилъ отправиться въ Гумры, гдѣ и былъ встрѣченъ старшинами Армянскихъ переселенцевъ изъ Карса.

На другой день, Его Величество осматривалъ вновь возводимую крѣпость, и по закладкѣ церкви во имя Св. Мученицы Царицы Александры, Его Императорскому Величеству благоудобно было наметить городъ Гумры Александрополемъ. Потомъ Его Величество, принявъ ожидавшаго въ Гумрахъ Эрзерумскаго Сераскира Магометъ-Аседъ-Пашу, прибывшаго съ поздравленіемъ отъ Его Величества Султана Турецкаго, отправился въ дальнѣйшій путь.

На границѣ Армянской Области, въ селеніи Мистеры, Его Величество былъ встрѣченъ Начальникомъ той Области, а равно знатнѣйшими Беками, Меліками и Куртинскими старшинами. Въ Сардаръ-Абадѣ Его Величество прибылъ благополучно того же числа, гдѣ имѣлъ ночлегъ.

5-го Октября, Государь Императоръ, отправясь далѣе, былъ встрѣченъ конницей Кинчерли, подъ Начальствомъ Начичеванскаго Наиба, Полковника Эсханъ-Хана, а по приближеніи къ Эчмѣадзину, Патриархомъ всѣхъ Армянъ, Іоаннесомъ. Его Высочество, выѣхавъ на встрѣчу Высочайшему Послѣстителю верхомъ, въ сопровожденіи знатныхъ Епископовъ и почетныхъ Архимандритовъ, тоже верхомъ, съ двумя Шатирами (скороходами) и почетной своей стражею, состоящею изъ 50 человекъ Армянъ, монастырю Эчмѣадзинскому принадлежащихъ, и двухъ духовныхъ сановниковъ, изъ коихъ одинъ несъ патриаршій посохъ, а другой, хоругвь; шталмейстеръ патриаршій велъ передъ Патриархомъ и всею процессіею двухъ лошадей заводныхъ, въ богатыхъ уборахъ. Приближаясь къ Императору, Патриархъ и находящіеся при немъ духовные сановники, сошли съ лошадей, и Его Высочество привѣтствовала Монарха; Его Величество пригласилъ Патриарха сесть верхомъ и продолжать шествіе къ монастырю, прежнимъ порядкомъ. Вмѣстѣ съ симъ начался звонъ во всѣ колокола въ Эчмѣадзинѣ и ближайшихъ монастыряхъ.

Духовенство монастыря Эчмѣадзинскаго со всею братіею оного и церковнымъ причетомъ, предводимымъ великимъ ризничимъ Эчмѣадзина, во всемъ тор-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Petersburg, 25-go Października.

Дня 1 Października, po drodze z Suramu do Achałcychu, u Straszego Okopu, Jego Cesarska Mość spotkany był przez Naczelnika Achałcychskiej prowincyi, ze znakomitszymi z pomiędzy Beków i Armeńskich przesiedleńców z Erzerumu, od których przeprowadzany przybył tegoż dnia do Achałcychu.

Дня 2, po obejrzeniu nowego miasta i wszystkich okolic, tudzież twierdzy, koszar, łoża, szkoły powiatowej i ogromnego meczetu, przerabiającego się teraz na Greko-Rossyjską soborną cerkiew, NAYJAŚNIEJSZY PAN wyjechał w dalszą drogę do twierdzy Achałkala-ki, gdzie miał nocleg.

Дня 3, obejrzawszy twierdzę, NAYJAŚNIEJSZY Cesarz Jego Mość, przeprowadzany od Achałkalańskich Beków i wyższą starszą, raczył wyjechać do Humrów, gdzie też był spotkanym przez starszą Ormiańskich przesiedleńców z Karsu.

Nazajutrz, NAYJAŚNIEJSZY PAN oglądał nowo wznoszącą się twierdzę, i po założeniu cerkwi pod imieniem Sw. Męczennicy Królowey Alexandry, NAYJAŚNIEJSZEMU Cesarzowi Jego Mości podobało się miasto Humry nazwać Alexandropolem. Potem NAYJAŚNIEJSZY PAN, przyjąwszy oczekiwanego w Humrach Seraskiera Mahometa-Ased-Baszę, przybyłego z pozdrowieniem od NAYJAŚNIEJSZEGO Sułtana Turckiego, w dalszą wyjechał drogę.

Na granicy Ormiańskiego obwodu, w osadzie Mastery, NAYJAŚNIEJSZY PAN spotkany był przez Naczelnika tego obwodu, znaczniejszych Beków, Melików i Kurtyńską starszą. Do Sardar-Abadu NAYJAŚNIEJSZY PAN szczęśliwie przybył tegoż dnia i miał tam nocleg.

Дня 5 Października, Cesarz Jego Mość, wyjechałszy далѣе, былъ spotkany przez konnicę Kinczerli, pod Naczelnictwem Nachiczewanського Naiba, Półkownika Eschan-Chana, a za zbliżeniem się do Eczmiadzinu, przez Patriarchę wszystkich Ormianów Joannesa. Na spotkanie Wysokiego Gościa, Patriarcha wyjechał konno, w towarzystwie znakomitszych Biskupów i poczetnych Archimandrytów, także konno z dwoma Szatyrami (skoroходami, laufkami) i honorowey swej straży, złożoney z 50-ciu ludzi Ormian, do klasztoru Eczmiadzińskiego należących i dwóch duchownych urzędników, z których jeden niośł patryarszy pastorał, a drugi chorągiew; Koniuszy Patryarszy wiodł przed Patriarchą i całą processją dwa konie stadowe, w bogatym przybraniu. Zbliżywszy się do Cesarza, Patriarcha i będący przy nim duchowni urzędnicy zsiadli z koni, a Patriarcha powitał Mонарха, a NAYJAŚNIEJSZY PAN wezwał Patriarchę, ażeby siadł konno i przedłużał iście do monasteru w dotychczasowym porządku. Tu razem zaczęło się bicie we wszystkie dzwony w Eczmiadzinie i bliższych klasztorach.

Duchowienstwo klasztoru Eczmiadzińskiego ze wszystką bracią jego i cerkiewną służbą, poprzedzane przez wielkiego zakrystyana Eczmiadzinu, w zupeł-

жественномъ облаченіи, ожидали Высокаго Посѣтителя въ ограды монастырской; при приближеніи же Монарха, начали пѣвчіе приличный событію сему духовный гимнъ, а два Епископа, во всемъ Архіерейскомъ облаченіи, поднесли Государю Императору, одинъ, чудотворную икону Пресвятыя Богородицы, а другой, хлѣбъ и соль, и предшествуя Его Величеству, шли такимъ же порядкомъ къ храму. Приближась къ сѣвернымъ вратамъ ограды, Патріархъ отдался отъ процессіи съ сопровождавшими его духовенствомъ и стражею, и вошелъ въ храмъ чрезъ южныя ворота ограды, гдѣ во всемъ Патріаршемъ облаченіи ожидалъ Государя съ крестомъ у главныхъ дверей храма, съ двумя облаченными Епископами и двумя архидіаконами, изъ коихъ одинъ держалъ Патріаршій посохъ, а другой святую воду въ серебряномъ сосудѣ. Государю Императору, при приближеніи Его Величества къ вратамъ Царя Тиридата, подсланы были, отъ колокольни до алтаря, пѣандизы, изъ разныхъ матерій и парчи. — При самомъ входѣ въ храмъ чрезъ главные онаго двери, Патріархъ поднесъ Его Величеству крестъ и окропилъ святою водою. Подошедъ къ престолу сошествія Единороднаго Сына, и остановившись предъ алтаремъ, Патріархъ произнесъ рѣчь и потомъ всѣмъ соборомъ краткое молебствіе; по провозглашеніи многолѣтія, Государь Императоръ, приложившись къ Святымъ мощамъ, вышелъ изъ храма, и въ сопровожденіи Патріарха осмотрѣлъ ризницу, Синодъ, Семинарію, типографію и трапезу, а потомъ, посѣтивъ Патріарха, соизволилъ принять священный даръ, заключающій въ себѣ частицу Животворящаго Креста Спасителя, съ сими словами: „Знаменіе победы Животворящаго Креста да сопутствуетъ Тебѣ и высокому потомству Твоему противу видимыхъ и невидимыхъ враговъ, отъ нынѣ и до вѣка. Аминь.“

По выходѣ изъ монастыря, Государь Императоръ распростаясь съ Его Высочествомъ, осмотрѣвъ изволилъ прекрасную конницу Кенчерли, передъ монастыремъ выстроившую, послѣ чего Его Величество изволило продолжать путь свой. По прибытіи въ Эривань, Государь Императоръ изволилъ быть въ соборной церкви, и послѣ краткаго молебствія остановился въ домѣ, приготовленномъ для Его Величества.

6-го числа по утру, Государь Императоръ изволилъ принимать Персидское Посольство, въ коемъ находился и Наслѣдный Персидскій Принцъ, Валіатъ, присланный съ поздравленіемъ отъ Его Величества Шаха Персидскаго, — и потомъ отправился на ночлегъ въ Чубухлы. 7-го числа, выѣхавъ рано утромъ, Его Величество прибыло на ночлегъ въ Коды, а 8-го числа, въ три часа по полудни, прибылъ благополучно въ городъ Тифлисъ, гдѣ былъ принятъ съ живѣйшимъ восторгомъ и благодарностію подданными, устрѣвшими въ первый разъ своего Государя. (С. П.)

Одесса, 8-го Октября.

Изъ Керчи пишутъ намъ отъ 26-го Сентября: Въ Пятницу, 24-го Сентября, городъ нашъ осчастливленъ былъ посѣщеніемъ Государя Императора и Его Императорскаго Высочества Цесаревича Наслѣдника.

Намъ извѣстно было намѣреніе Его Величества посѣтить Керчь; но отъѣздъ Августѣйшаго Монарха изъ Ялты, 19 Сентября, прямо къ берегамъ Абхазіи, и наступившая на другой день бурная погода, съ жестокимъ осеннимъ вѣтромъ, невольно встревожили насъ: мы думали уже, что радостное ожиданіе наше не исполнится, и обожаемый Внученецъ отправится изъ Геленджика въ Грузію. Съ такими тревожными мыслями встрѣтили мы, послѣ сильной бури, тихій и ясный день 24-го Сентября.

Въ 6-ть часовъ утра появился въ проливѣ, промѣряя глубину Таманскаго берега, пароходъ *Громомосецъ*, сопровождавшій Высокихъ Путешественниковъ въ плаваніи Ихъ отъ южнаго берега Крыма. Наконецъ, въ 5½ часовъ по полудни, показался изъ за мыса Ак-буруна пароходъ *Сѣверная Звѣзда*; онъ направилъ путь свой къ Керченскому порту, величественно подвигаясь впередъ подъ Императорскимъ флагомъ, и ровно въ 6-ть ч. вечера бросилъ якорь въ здѣшней гавани. Неожиданность прибытія въ нашъ городъ Августѣйшихъ посѣтителей исполнила живѣйшую радость сердца всѣхъ жителей. Толпы народа покрыли набережную и съ благоговѣйнымъ нетерпѣніемъ слѣдили каждое движеніе на пароходѣ. Чрезъ два часа по прибытіи Государя Императора въ здѣшній портъ, Керчь-Эникольскій Градоначальникъ, Князь Херхеулизовъ, потребованъ былъ Его Величествомъ на пароходѣ, и по возвращеніи оттуда объявилъ, что Высокіе Путешественники намѣрены посѣтить городъ на другой день.

ныхъ урочистыхъ убiorахъ, ожидали Высочайшаго Госца зewnątrz огороженія класzторного; за зближеніемъ сѣ MONARCHY, śpiewacy zaczęli stosowny do tey okoliczności hymn duchowny, a dway Biskupi, w zupełnych ubiorach Arcy-Kapłanскихъ, podali CESARZOWI PANU, pierwszy cudowny obraz Przenajświętszey Boga-Rodzicy, a drugi chleb i sól, i postępując przed NAYJAŚNIEYSZYM PANEM w takimże porządku do świątyni. Zbliżywszy się do północney bramy ogrodu, Patryarcha oddalił się od processyi z przeprowadzającym go duchowieństwem i strażą, i wszedł do świątyni przez południową bramę ogrodu, gdzie w zupełnym Patryarszym ubiorze oczekiwał NAYJAŚNIEYSZEGO PANA z krzyżem u głównych drzwi świątyni z dwóma w ubiorach Biskupami i dwóma Archidyakonami, z których jeden trzymał Patryarszy pastorał, a drugi święconą wodę w srebrnym naczyniu. CESARZOWI JEGO MOŚCI, za zближеніемъ сѣ do bramy Króla Tyrydata, podestany był od dzwonnicy do ołtarza pijandiz z różnych materij i złotogłowu. Przy samem wejściu do świątyni przez główne drzwi, Patryarcha podał JEGO CESARSKIEY MOŚCI krzyż i pokropił wodą święconą. Przyszedłszy do tronu zstąpienia jednorodzonego syna i zastanowiwszy się przed ołtarzem, Patryarcha miał mówę, a potem z całym soborem krótkie modły; po zaśpiewaniu mnogich lat, CESARZ PAN, ucałowałszy relikwie Świętych, wyszedł ze świątyni, i, przeprowadzany od Patryarchy, obejrzał zakrystyą, Synod, Seminarium, drukarnią i refektarz, a potem odwiedziwszy Patryarchę, raczył przyjąć dar święty, zawierający w sobie część drzewa Krzyża Zbawiciela z temi słowy: „Znamie zwycięztwa Krzyża Świętego niech towarzyszy Tobie i wysokiemu potomstwu Twemu przeciw widomym i niewidomym nieprzyjaciółom, odtąd i do wieku. Amen.“

Po wyjściu z monastéru, CESARZ JEGO MOŚĆ pożegnawszy się z Patryarchą, raczył oglądać piękną jazdę Kenczerli, przed klasztorem uszykowaną, a potem NAYJAŚNIEYSZY PAN raczył dalszą odbywać drogę. Po przybyciu do Erywanu, CESARZ JEGO MOŚĆ raczył być w Soborney cerkwi, i po krótkich modłach, udał się do domu przygotowanego dla JEGO CESARSKIEY MOŚCI.

Dnia 6 zrana, CESARZ JEGO MOŚĆ raczył przyjąć Poselstwo Perskie, w którym znajdował się i Xiążę Następcy Perski Waliat, przysłany z pozdrowieniem od NAYJAŚNIEYSZEGO Szacha Perskiego, po czym wyjechał na nocleg do Czubuchty. Dnia 7 rano wyjechawszy, NAYJAŚNIEYSZY PAN przybył na nocleg do Kodu, a dnia 8 o godzinie 3-ciej z południa, szczęśliwie stanął w mieście Tiflis, gdzie był przyjęty z nayszywszym uniesieniem i wdzięcznością poddanych, którzy pierwszy raz uyrzeli swego MONARCHĘ. (P. P.)

Одесса, 8-го Паждзиernика.

Piszą do nas z Kerczu pod dniem 26 Września: W piątek, 24-go Września, miasto nasze było uświetliwione pobylem CESARZA JEGO MOŚCI i JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI CESARZEWICZA NASTĘPCY.

Wiadomy był nam zamiar NAYJAŚNIEYSZEGO PANA odwiedzenia Kerczu; ale wyjazd JEGO CESARSKIEY MOŚCI z Jalty, 19-go Września, prosto do brzegów Abchazyi, i nastąpiła nazajutrz burza, z okropnym wiatrem jesiennym, mimowolnie nas trwożyły; myśleliśmy już, że radośne nasze oczekiwania do skutku nie przyydzie, i że ubóztwiany MONARCHA uda się z Gelendżiku do Грузіи. Śród tych myśli trwożliwych, po gwałtowney burzy, uyrzeliśmy cichy i jasny dzień 24-go Września.

O godzinie szóstej zrana ukazał się na ciśnie, przebywając głębie brzegu Tamańskiego, parowy statek *Gromonosiec*, towarzyszący NAYJAŚNIEYSZYM Podróżnym w Ich żegludze od południowego brzegu Krymu. Nakoniec, o pół do szóstej z południa, ukazał się z poza przyładku Ak-buruna parochod *Gwiazda Północna*, który skierował swą drogę do portu Kerczeńskiego, posuwając się spaniale naprzód pod CESARSKĄ banderą, i o godzinie szóstej wieczorem zarzucił kotwicę w tuteyszej przystani. Niespodziewane przybycie do naszego miasta NAYJAŚNIEYSZYCH GOŚCI, napełniło nayszywszą radością serca wszystkich mieszkańców. Tłumy ludu napełniły porbrzeże i z głęboką uszanowaniem niecierpliwością śledziły każde poruszenie na parochodzie. Po upływie dwóch godzin od czasu przybycia CESARZA JEGO MOŚCI do portu tuteyszego, Naczelnik miasta Kercz-Jenikoli, Xiążę Cherechulizow, był wezwany przez NAYJAŚNIEYSZEGO PANA na parochod, a za powrótém ztamtąd uwiadomił, że NAYJAŚNIEYSI Podróżni mają zamiar odwiedzić nazajutrz miasto.

Съ наступленіемъ ночи, гора Митридатъ и весь городъ мгновенно озарились множествомъ огней. Набережная, карантинъ, сосѣдніе мысы и прибрежныя дачи опоясали воды Босфора какъ бы огненнымъ полукругомъ. Особеннымъ блескомъ отличался вновь построенный, въ древнемъ вкусь, музей на уступѣ горы Митридата; вензеловое изображеніе Имени Государа Императора сіяло въ разноцвѣтныхъ огняхъ надъ каменной лѣстницей, идущей съ Предтеченской площади къ горѣ Митридату. Его Величество, вмѣстѣ съ Цесаревичемъ Наслѣдникомъ и со всею свитою вышедши на палубу парохода, съ удовольствіемъ изволилъ смотрѣть на иллюминацію города.

На другой день, 25 Сентября, въ Субботу, въ 6½ часовъ утра, Государъ Императоръ и Его Высочество Цесаревичъ Наслѣдникъ Престола, въ сопровожденіи Керчь-Еникольскаго Градоначальника и многихъ особъ Святы Его Величества: Адмирала Князя Меншикова, Генералъ-Адъютантовъ: Графа Орлова, Кавелина, Адлерберга, Лейбъ-Медика Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Арепта и другихъ, вступили на берегъ, при радостныхъ кликахъ народа, и встрѣчены были прибывшимъ въ Керчь, въ числѣ прочихъ особъ, Княземъ Багратиономъ-Имеретинскимъ. Послѣ того, Высокіе Путешественники отправились въ Свято-Троицкую церковь, гдѣ были встрѣчены духовенствомъ, съ крестомъ и святою водою, и, по отслушаніи краткаго молебствія, изволили посѣтить Керченскій музей древностей. Государъ Императоръ осматривалъ со всею подробностію хранящіеся тамъ памятники Воспорскаго царства и удостоилъ обратить особенное вниманіе на палеографическія надписи. Директоръ музея, Ашикъ, и чиновникъ 9-го класса Карейша, имѣли счастье поднести Его Величеству двѣ рѣдкія вазы, недавно открытыя ими въ Керченскихъ курганахъ. Изъ числа находящихся въ музеѣ вещей, Государю Императору благоугодно было назначить для отпращиванія въ С. Петербургъ: мраморный торсъ, принадлежащій къ лучшему стилю Греческаго ваянія; стальную каску съ рельефными украшеніями изящной работы, двѣ вазы, найденныя Г-мъ Ашикомъ; и наконецъ прекрасную вазу, съ лѣпнымъ изображеніемъ охоты, открытую Г-мъ Карейшею. Его Величество изволилъ замѣтить, что подобной вазы Онъ не встрѣчалъ еще ни въ одномъ изъ Европейскихъ кабинетовъ рѣдкостей. О найденномъ въ Тамани камнѣ, на которомъ означено измѣреніе Княземъ Глѣбомъ пролива отъ Керчи до Тмучоракани, Государъ Императоръ изволилъ отозваться, что камень этотъ, судя по формѣ начертанныхъ на немъ буквъ, должно считать подложнымъ. Изъявивъ Высочайшее удовольствіе, за найденный въ музеѣ порядокъ, Его Императорское Величество, вмѣстѣ съ Его Высочествомъ Государемъ Наслѣдникомъ, оспотраивилъ Своимъ обозрѣніемъ здѣшній Дѣвичій Институтъ и удостоилъ изъявить Всемилоостивѣйшую благодарность Г-ну Градоначальнику и Директрисѣ Института, Г-жѣ Телесницкой, за хорошее устройство и чистоту этого заведенія.

Всѣмъ за тѣмъ, Государъ Императоръ и Его Высочество Цесаревичъ Наслѣдникъ изволили объѣхать, въ сопровожденіи Градоначальника, всѣ улицы города, и возвратились въ приготовленные для Августѣйшихъ Посѣтителей покои, въ которыхъ Его Величество удостоилъ принять поднесенные отъ чиновниковъ и купечества хлѣбъ и соль.

Кабинетъ Его Величества украшенъ былъ драгоценными древними вещами, которыя открыты въ здѣшнихъ курганахъ, не за долго до прибытія Государа Императора, и принадлежать ко времени Рископориса, царствовавшего въ началѣ III-го столѣтія до Р. Х. Нѣкоторые изъ этихъ вещей назначены Его Величествомъ къ отсылкѣ на южный берегъ Крыма, къ Г-ну Министру Императорскаго Двора, откуда онъ должны быть отправлены въ С. Петербургъ, какъ то: женская золотая маска; серебряный сосудъ; и употребившійся при посвященіи въ таинства Вакха; и серебряное, временъ Рископориса, блюдо, на которомъ гражданами города поднесены были Его Величеству хлѣбъ и соль. Здѣсь же имѣлъ счастье представиться Государю Императору наказный Атаманъ Азовскаго казачьяго войска, Полковникъ Глазкій. Его Императорское Величество простеръ къ нему руку и съ невыразимой кротостію спросилъ его о здоровьи, обнялъ, поцѣловалъ, называя его вождемъ и витяземъ, изъявилъ Свое удовольствіе за исправность ввѣренныхъ ему войскъ.

Милостиво поклонившись всѣмъ присутствовавшимъ и поблагодаривъ, въ лѣстныхъ выраженіяхъ, Керченскаго Градоначальника за его труды и попеченія на пользу вновь возникающаго города, Государъ Императоръ отправился къ набережной, и scho-

Za nadeysciem nocy, góra Mitrydat i całe miasto nagle się oświeciły rzesistą illuminacją. Pobrzeże, kwarrantanna, okoliczne przylądki i wille nabrzeżne opasły wodę Bosforu, jakby ognistym półokręgiem. Szczególniejszą świetnością illuminacji odznaczało się nowo wybudowane w gnieście starożytnym muzeum u podnóża góry Mitrydata, Cyfra NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA JEGO MOŚCI jaśniała w różnobarwnych ogniach nad kamiennymi schodami, wiodącemi z placu Predteczenskigo do góry Mitrydata. Cesarz Jego Mość, z CESARZEWICZEM NASTĘPCĄ i całym orszakiem, wyszedłszy na pokład parochodu, raczył z zadowoleniem przypatrywać się illuminacji miasta.

Nazajutrz, 25-go Września, w sobotę, o pół do siódmej zrana, Cesarz Jego Mość i Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ CESARZEWICZ NASTĘPCA Tronu, w towarzystwie Kercz-Jenikolskiego Naczelnika miasta i wielu osób orszaku NAYJAŚNIEJSZEGO PANA: Admirała Xięcia Meńszykowa, Jenerał-Adjutantów: Hrabiego Orłowa, Kawelina, Adlerberga, Leib-Medyka Rzeczywistego Radcy Stanu Arendta i innych, wysiedli na brzeg, śród radośnych okrzyków ludu, i spotkali byli przez przybyłego do Kerczu, w liczbie innych osób, Xięcia Bagrationa-Imeretyńskiego. Potem NAYJAŚNIEYSI Podróżni udali się do cerkwi Świętej Trójcy, gdzie byli spotkani przez duchowieństwo z krzyżem i wodą święconą, a po wysłuchaniu krótkich modłów, raczyli odwiedzić Kerezeńskie Muzeum starożytności. CESARZ JEGO MOŚĆ oglądał we wszystkich szczegółach zachowujące się tam pomniki Królestwa Bosforskiego i większą raczył zwracać uwagę na paleograficzne napisy. Dyrektor Muzeum Aszyk i Urzędnik 9-tej klasy Kareysza, mieli szczęście ofiarować NAYJAŚNIEYSZEMU PANU dwie rzadkie wazy, nie dawno przez nich znalezione w kurhanach Kerezeńskich. Z liczby znajdujących się w Muzeum rzeczy, Cesarzowi Jego Mości podobało się przeznaczyć dla odesłania do St. Petersburga: popiersie marmurowe, należące do wybornego stylu snycerstwa greckiego; kaszkiet stalowy z ozdobą wypukłej rzeźby pięknej roboty; dwie wazy, znalezione przez P. Aszyka; i nakoniec piękną wazę ze spianiatem wyobrażeniem polowania, wykopaną przez P. Kareyszę. Cesarz Jego Mość raczył uczynić uwagę, że podobnej wazy nie widział jeszcze w żadnym z Europejskich gabinetów osobliwości. O znalezionym na Tamaniu kamieniu, na którym zapisane wymierzenie przez Xięcia Hleba ciążniny od Kerczu do Tmutorakani, Cesarz Jego Mość raczył wyrzec, że ten kamień, wnosząc za postaci wyróżnionych na nim głosek, należy uważać za fałszywy. Oświadczywszy NAYWYŻSZE zadowolenie ze znalezionego w Muzeum porządku, Jego CESARSKA MOŚĆ z Jego WYSOKOŚCIĄ CESARZEWICZEM NASTĘPCĄ, uszczęśliwił Swém obejrzeniem tutejszy Instytut Panien i raczył oświadczyć NAYŁASKAWSZE podziękowanie Panu Naczelnikowi miasta i Dyrektorce Instytutu, Pani Telesnickiej, za dobre urządzenie i czystość tego zakładu.

Tuż potem, CESARZ JEGO MOŚĆ i Jego WYSOKOŚĆ CESARZEWICZ NASTĘPCA, raczyli objechać w towarzystwie Naczelnika miasta, wszystkie ulice miasta i powrócili do przygotowanych dla NAYJAŚNIEJSZYCH GOŚCI pokoi, w których NAYJAŚNIEYSZY PAN raczył przyjąć ofiarowane przez Urzędników i kupiectwo chleb-sól.

Gabinet Jego CESARSKIEJ MOŚCI ozdobiony był kosztownymi rzeczami starożytnymi, które zostały znalezione w tutejszych kurhanach, nieco pierwiej przed przybyciem NAYJAŚNIEJSZEGO PANA, i należą do czasów Riskoporisa, panującego na początku III wieku przed Narodzeniem Chrystusa. Niektóre z tych rzeczy Cesarz Jego Mość przeznaczył dla odesłania na południowy brzeg Krymu, do P. Ministra Dworu CESARSKIEGO, zkąd mają być wysłane do St. Petersburga, jako to: kobieca maska złota; srebrne naczynie, używane przy poświęceniu tajemnic Bachusa, i srebrna, z czasów Riskoporisa taca, na której obywatele miasta ofiarowali NAYJAŚNIEYSZEMU PANU chleb i sól. Tu także mieli szczęście przedstawiać się Cesarzowi Jego Mości, Zarządzający, Ataman Azowskiego Woyska Kozackiego, Półownik Hładki. Jego CESARSKA MOŚĆ wyciągnął kuniemu rękę i z niepodobną do wyrażenia łaskawością spytał się go o zdrowie, objął, ucałował, nazywając go wozdem i bohaterem i oświadczył Swe zadowolenie za dobre porządek woysk jemu powierzonych.

Ukloniwszy się uprzejmie wszystkim obecnym, i w chlubnych wyrażeniach podziękowawszy Kerezeńskiemu Naczelnikowi miasta, za jego prace i pieczołowitość o nowo powstające miasto, Cesarz Jego Mość udał się na pobrzeże, i siadając do kutra, raczył zno-

дя въ катеръ, снова благоволилъ изъяснить Свою благодарность Князю Херхеулизову. Приединодушныхъ кликахъ ура! катеръ отплылъ къ пароходу *Сверная Звезда*, который, въ 9-ть часовъ утра, снялся съ якоря и отправился въ Черное море, къ берегамъ Мингрелии, сопровождаемый пушечными выстрѣлами со всѣхъ стоявшихъ на карантинномъ рейдѣ, купеческихъ судовъ.

Умилительна была минута прощанія Государя Императора съ Его Высочествомъ Цесаревичемъ, на пароходѣ *Сверная Звезда*, когда, Державный Родитель обнявъ Августѣйшаго Сына Своего, облебывавъ Его нѣсколько разъ со всею отцовскою горячностью, и на глазахъ Великаго Князя наворачулись слезы. По отплытіи парохода въ Черное море, Государь Императоръ, взоидя на возвышеніе палубы, долго слѣдилъ катеръ, на которомъ Цесаревичъ Наслѣдникъ съѣзжалъ на берегъ.

Его Императорское Высочество, приветствуемый народными кликами, возвратился въ городъ въ Свои покои, въ сопровожденіи Генералъ-Адъютанта Кавелина. Послѣ того, когда пароходъ *Сверная Звезда*, совершенно скрылся за мысомъ Ак-буруномъ, Государь Наслѣдникъ отправился сухимъ путемъ въ карантинъ, гдѣ съ особеннымъ вниманіемъ изволилъ осматривать всѣ заведенія и изъяснилъ Свое удовольствіе за найденный всюду порядокъ и чистоту. Вслѣдъ за тѣмъ, Его Высочество посѣтилъ огромную гробницу съ корридормъ, открытую въ такъ называемомъ Царскомъ-курганѣ, и, по возвращеніи въ городъ, отправился на дорогу Митридатъ, гдѣ обозрѣлъ бульваръ и вновь построенный, по образцу Тезеева храма въ Афинахъ, музей. Посѣтивши древнюю Греческую церковь, Цесаревичъ Наслѣдникъ, во 2 часу по полудни, изволилъ отобѣдать въ Своихъ покояхъ, и, послѣ краткаго отдыха, отправился въ 6½ часовъ вечера, на пароходѣ *Громоносецъ*, къ южнымъ берегамъ Крыма, къ Августѣйшей Родительницѣ Своей, пожертвовавъ въ пособіе немущимъ 1,700 рублей.

25-е Сентября будетъ навсегда памятно для жителей Керчи. Двадцать лѣтъ уже прошло съ того времени, какъ Императорская Фамилія посѣщала нашъ городъ. Нынѣ благополучно царствующій Государь Императоръ изволилъ быть въ Керчи, въ 1816 году, когда она состояла только изъ нѣсколькихъ хижинъ, а блаженной памяти покойный Императоръ **АЛЕКСАНДРЪ ПАВЛОВИЧЪ** въ 1818 году Мая 9-го; Его Высочество Великій Князь **МИХАИЛЬ ПАВЛОВИЧЪ** посѣтилъ Керчь 25 Сентября 1817 г.

— Изъ Симферополя сообщаютъ намъ слѣдующія извѣстія отъ 4-го Октября:

29-го Сентября, въ Среду вечеромъ, прибылъ въ Ялту на военномъ пароходѣ *Сверная Звезда*, Г. Генералъ-Адъютантъ Князь *Меньшиковъ*, привезшій извѣстіе, что Его Величество Государь Императоръ изволилъ благополучно прибыть въ Редутъ-Кале и отправился оттуда въ дальнѣйшій путь.

30-го Сентября, въ Четвертокъ, въ 11-ть часовъ утра, Государыня Императрица и Ея Высочество Великая Княжна **МАРІЯ НИКОЛАЕВНА** удостоили Своимъ присутствіемъ обѣдъ, данный въ Алупкѣ, въ саду, женамъ и дѣтямъ тамошнихъ Татаръ, и вслѣдъ за тѣмъ изволила оставить это мѣсто. Во время пребыванія въ Алупкѣ, Ея Императорское Высочество и Ея Высочество посадили на память два дерева въ саду подлѣ дерева, посаженнаго Государемъ Наслѣдникомъ. Въ Орѣандѣ, Государыня Императрица также изволила посадить собственноручно лавровое дерево. Послѣ завтрака въ Ялтѣ, Августѣйшія Путешественницы прибыли въ Массандру и осматривали во всѣхъ подробностяхъ садъ и паркъ въ Нижней Массандрѣ.

Въ Пятницу, 1-го Октября, Государыня Императрица вмѣстѣ съ Великою Княжною, отслушавъ обѣдню въ Массандресской церкви, изволили совершить продолжительную прогулку въ окрестностяхъ Массандры и въ Ялтинской долины и удостоили Своимъ посѣщеніемъ домъ Г-на Исленьева, гдѣ имѣли завтракъ. Въ тотъ же день прибыла въ Массандру Ея Высочество Великая Княгиня **ЕЛЕНА ПАВЛОВНА**. Ея Императорское Высочество, отправившись изъ Мисхора, посѣтила Орѣанду, принадлежащую Графу И. О. Витту, гдѣ изволила имѣть ночлегъ, 1-го Октября; и обозрѣла послѣ того Ялтинскую долину.

2-го Октября, въ Субботу, Государыня Императрица и Ея Высочество Великая Княжна изволили оставить Массандру въ 8-мъ часовъ утра и отправились по большой почтовой дорогѣ, чрезъ Буякъ-Ламбатъ, въ Алушту, гдѣ имѣли обѣденный столъ. По отъѣздѣ изъ Алушты, Высочія Путешественницы совершили нѣсколько верстъ верхомъ, подыма-

ву оświadczyć swą wdzięczność Xięciu Chercheulizewu. Śród jednomysłnych okrzyków ура! kuter udał się ku parochodowi *Gwiazda Północna*, który o godzinie dziewiątej zrana, wyszedł pod żagle na morze Czarne, do brzegów Mingrelii, przeprowadzany wystrzałami działowymi ze wszystkich na kwarantannowej przystani okrętów kupieckich.

Rozrzewniająca była chwila pożegnania się Cesarza Jego Mości z Jego Wysokością Cesarzowiczem, na statku parowym *Gwiazda Północna*, kiedy Potężny Oyciec uściskał Najjaśniejszego Syna Swojego, ucałowałszy Go kilkakrotnie z całym oycowskim zapałem, a w oczach WIELKIEGO Xięcia łzy stanęły. Po odpłynięciu statku parowego na morze Czarne, Cesarz Jego Mość, wszedłszy na wzniosłość pokładu, długo śledził oczyma kuter, na którym Cesarzowicz Następca zbliżał się do brzegu.

Jego CESARSKA Wysokość, witany powszechnemi okrzykami radości, powrócił do miasta do swych pokojów, w towarzystwie Jenerał-Adjutanta Kawelina. Potem, kiedy parochod *Gwiazda Północna* skrył się za przylądkiem Ak-burunem, Cesarzowicz Następca udał się lądem do kwarantanny, gdzie ze szczególną uwagą raczył oglądać wszystkie zaprowadzenia i oświadczył Swe zadowolenie ze znalezionej wszędzie porządku i ochędóztwa. Wraz potem Jego Wysokość odwiedził ogromnej wielkości grobowiec z korytarzem, wykopany w tak nazwanym Królewskim kurhanie, a za powrotem do miasta, udał się na górę Mitridata, gdzie oglądał bulwar i nowo wybudowane na wzór świątyni Tezeusza w Atenach muzeum. Odwiedziwszy starożytny kościół Grcki, Cesarzowicz Następca, o godzinie drugiej z południa, raczył mieć obiad w swoich pokojach, i po krótkim wytchnieniu, o pół do siódmej wieczorem, na statku parowym *Gromonosiec*, udał się ku południowym brzegom Krymu, do NAIJAŚNIEJSZEJ Swej Matki, ofiarowawszy na wsparcie ubogich 1,700 rubli.

Dzień 25 Września będzie nazawsze pamiętnym dla mieszkańców Kerczu. Dwadzieścia już lat minęło od czasu, jak Familia Cesarzowa odwiedzała nasze miasto. Szczęśliwie teraz panujący Cesarz Jego Mość raczył być w Kerczu, w roku 1816, kiedy to miasto składało się z kilku tylko chatup, a świętej pamięci Cesarz **ALEXANDER PAWŁOWICZ** w roku 1818 Maja 9-go, Jego Wysokość WIELKI Xiążę **MICHAŁ PAWŁOWICZ** odwiedził Kercz 25-go Września 1817 roku.

— Z Symferopola udzielają nam pod d. 4. t. m. wiadomości następujące:

Dnia 29-go Września, we śródę wieczorem, przybył do Jałty na wojennym parowym statku *Gwiazda Północna*, Jenerał-Adjutant Xiążę *Menszikow*, który przywiózł wiadomość, że NAIJAŚNIEJSZY PAN szczęśliwie stanął w Redut-Kale i ztamtąd w dalszą puścił się drogę.

Dnia 30 Września, o godzinie 11 rano, Cesarzowa Jej Mość i Jej Wysokość WIELKA Xiężniczka **MARYA NIKOŁAJEWN**A, raczyli udarować swą obecnością obiad, dany w Ałupce, w ogrodzie, dla żon i dzieci tamecznych Tatarów i wkrótce potem odjechały ztamtąd. W czasie pobytu w Ałupce, NAIJAŚNIEJSZA PANI i WIELKA Xiężniczka posadziły każda po jednym drzewku, w ogrodzie, obok drzewka, posadzonego przez Następcę Cesarzowicza. W Oryandzie Cesarzowa również własnoręcznie posadziła drzewko Laurowe. Po śniadaniu w Jałcie NAIJAŚNIEJSZE Podróżne przybyły do Massandry i oglądały we wszystkich szczegółach ogród i park w Niższej-Massandrze.

Dnia 1 Października, NAIJAŚNIEJSZA PANI z WIELKĄ Xiężniczką, wysłuchawszy Mszy św. w Cerkwi Massandrskiej, odbyły długą przejażdżkę w okolicach Massandry i w dolinie Jałty i zaszczyliły Swem odwiedzeniem dom P. Islenjewa, gdzie raczyły mieć śniadanie. Tegoż dnia przybyła do Massandry Jej Wysokość WIELKA Xiężna **HELENA PAWŁOWN**A. Jej CESARSKA Wysokość, wyjechawszy z Mischoru, zwiedziła Oryandę, własność Hrabiego Witta, gdzie 1 Paźdź. raczyła mieć nocleg; po czem oglądała dolinę Jałtyńską.

Dnia 2 Paźdź. NAIJAŚNIEJSZA Cesarzowa Jej Mość z Jej Wysokością WIELKĄ Xiężniczką, opuściły Massandrę o godzinie 8 rano i udały się gościncem pocztowym przez Bujał-Lambat do Ałuszy, gdzie miały obiad. Po odjeździe z Ałuszy, NAIJAŚNIEJSZE Podróżne odbyły kilka wiorst konno, jadąc na górę Czatyrdagu i potem, wsiadłszy do pojazdu, stanęły szczęśliwie

ясь на Четырдагы и, пересевъ послѣ того въ экипажъ, благополучно прибыли въ Симферополь, въ 4 часа по полудни, и остановились въ домѣ Графа М. С. Воронцова. Того же числа Ея Высочество Великая Княгиня ЕЛЕНА ПАВЛОВНА изволила отпратьсь изъ Массандры, чрезъ Магарачъ, Никиту, Ай-Даниль и Гурзуфъ, въ Артекъ, тѣмъ и остановилась на ночлегъ.

Въ Воскресенье, 3-го Октября, въ 9-ть часовъ утра, Ея Императорское Величество, вмѣстѣ съ Великою Княжною, изволила отпратьсь изъ Симферополя въ дальнѣйшій путь, оставивъ въ сердцахъ жителей Крыма неизгладимое воспоминаніе о пребываніи Своемъ въ этой землѣ.

Въ тотъ же день изволили прибыть въ Симферополь изъ Артека, чрезъ Алушту, Великая Княгиня ЕЛЕНА ПАВЛОВНА и остановилась въ домѣ Графа М. С. Воронцова, гдѣ и была встрѣчена, съ хлѣбомъ и солью, хозяевами дома и состоящимъ въ должности Таврическаго Гражданскаго Губернатора, Дѣйствительнымъ Статскимъ Совѣтникомъ Муромцовымъ.

— Его Императорское Высочество Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, благосклонно принявъ поднесенныя Ему книги, подъ заглавіемъ: 1) *Хронологическое обозрѣніе Исторіи Новороссійскаго края*, 2) *Первое тридцатилѣтіе Исторіи города Одессы*, и 3) *Плаваніе парохода „Петръ Великій“ изъ восточныхъ береговъ Чернаго моря*, — изволилъ пожаловать сочинителю ихъ, Надворному Совѣтнику Снальковскому, брилліантовый перстень.

— Третьяго дня прибыла сюда изъ Севастополя эскадра, подъ командою Контръ-Адмирала Уманца, состоящая изъ 6-ти линійныхъ кораблей: *Адрианополь*, *Императрица Екатерина*, *Императрица Марія*, *Анапа* и *Чесма* о 84 хъ пушкахъ, и *Юаннъ Златоустъ*, о 74-хъ, съ войсками 13-й Пѣхотной дивизіи. (Од. В.)

Новочеркасскъ, 5-го Октября.

Въ то время, когда вся Россія ликуетъ счастіемъ и пребываніемъ въ разныхъ мѣстахъ ея Ихъ Императорскихъ Величествъ Государя Императора, Государыни Императрицы, Его Высочества Государя Наслѣдника Цесаревича и другихъ Высочихъ Особъ Августѣйшаго Дома, Донскіе войны, движимые верноподданническимъ усердіемъ къ Престолу, въ ожиданіи подобнаго счастія въ недрахъ своей родины, стекаются изъ станицъ въ г. Новочеркасскъ. 3-е число сего Октября было для нихъ днемъ истиннаго сердечнаго умиленія, когда они, празднуя воспоминаніе Высочайшей милости, изъявленной Войску Донскому назначеніемъ Его Императорскаго Высочества Наслѣдника Цесаревича Атаманомъ всѣхъ Казачьихъ Войскъ и Шефомъ Атаманскаго полка, приносили во храмъ Св. Благовѣрнаго Александра Невскаго, а по окончаніи литургіи въ учрежденномъ на сей случай войсковомъ кругу, теплыя молебны о здравіи Его Императорскаго Величества Государя Императора НИКОЛАЯ ПАВЛОВИЧА и всего Августѣйшаго Дома. Молебствію сему предшествовало чтеніе Высочайшаго рескрипта, послѣдовавшаго на имя бывшаго Наказнаго Атамана, Господина Генерала отъ Кавалеріи Кутейникова, и краткая рѣчь Преосвященнаго, выразившаго въ немногихъ словахъ всю важность настоящаго торжества.

За столомъ, даннымъ по сему случаю Господиномъ исправляющимъ должности Наказнаго Атамана, тосты, возгласенные за здравіе Государя Императора и Государыни Императрицы, Наслѣдника Цесаревича Атамана всѣхъ Казачьихъ Войскъ и всей Августѣйшей Фамиліи, сопровождаемы были пушечными выстрѣлами и искреннимъ громогласнымъ — ура! всѣхъ гостей. (С. П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 24-го Октября.

Герцога Александра Виртембергскій съ супругою своею сегодня предпринялъ путь въ Германію.

— Вчера при совершеніи благодарственнаго молебствія въ Версалѣ о взятіи Константины присутствовалъ Король со всею фамиліею. Его Велич. приказалъ похоронить бранные останки Генерала *Дамрёмона* въ церкви дома Инвалидовъ. Генераль оставилъ по себѣ вдову и двухъ дѣтей. Со времени Императорскаго Правленія Генераль *Дамрёмонъ* былъ первый командующій Генераль убитый впереди своего войска въ виду непріятеля.

— Думають, что Генераль *Бюжо* замѣнитъ Генерала *Дамрёмона* въ качествѣ главнокомандующаго въ Сѣверной Африкѣ.

— Одна изъ газетъ уведомляетъ, что въ Версалѣ

въ Симферополѣ о godzinie 4 z południa, gdzie zatrzymali się w domu Hrabiego Woroncowa. Tegoż dnia Jej Wysokość WIELKA KSIĘŻNA HELENA PAWELOWNA wyjechała z Massandry, na Mağaracz, Nikitę, Aj-Danil i Gurzuw, do Arteku, gdzie zatrzymała się na nocleg.

W Niedzielę 5 Paźdź. o godz. 9 rano, NAYJAŚNIEJSZA CESARZOWA JEJ MOŚĆ z WIELKĄ KSIĘŻNICZKĄ wyjechała z Symferopola w dalszą drogę, zostawwszy w. sercach mieszkańców Krymu niezatarte wspomnienie o swym pobycie w tym kraju.

Tegoż dnia raczyła przybyć do Symferopola, przez Ałusztę, WIELKA KSIĘŻNA HELENA PAWELOWNA i zatrzymała się w domu Hrabiego Woroncowa, gdzie była spotkana chlebem i solą przez Gospodarzy domu i sprawującego obowiązki Tauryckiego Cywilnego Gubernatora, Rzeczywistego Radcę Stanu *Muromcowa*.

— JEJGO CESARSKA WYSOKOŚĆ NASTĘPCA CESARZEWICZ, przyjąwszy uprzejmie złożone Sobie książki, pod tytułem: 1) *Chronologiczne obejrzenie Historii kraju Noworosyjskiego*, 2) *Pierwsze trzydzieści lat Historii miasta Odessy*, i 3) *Zegluga statku parowego Piotr Wielki do wschodnich brzegów morza Czarnego*, — raczył udarować ich autora, Radcę Dworu *Skalkowskiego*, pierścieniem brylantowym.

— Zawczora przybyła tu z Sewastopola eskadra, pod dowództwem Kontr Admirala *Umanca*, składająca się z 6-ciu okrętów liniowych: *Adryanopol*, *Cesarzowa Katarzyna*, *Cesarzowa Marya*, *Anapa*, i *Czesma* o 84 działach i *Jan Złotousty* o 74 działach, z wojskami 13-ey dywizyi piechoty. (G. O.)

Nowoczerkask, 5 Października.

W tymże czasie, kiedy cała Rossya raduje się ze spotkania i pobytu w różnych jej mieyscach NAYJAŚNIEJSZYCH PAŃSTWA CESARZA JEJGO MOŚCI, CESARZOWEY JEJ MOŚCI JEJGO, tudzież WYSOKOŚCI CESARZEWICZA NASTĘPCY i innych. Wysokich Osob NAYJAŚNIEJSZEGO DOMU, Wojownicy Dońscy, powodowani gorliwością wiernych poddanych ku Tronowi, oczekując takiegoż szczęścia wewnątrz swojej oyczyzny, zgromadzają się ze stanic do m. Nowoczerkaska. Dzień 3-ci teraźniejszego Października był dla nich dniem prawdziwego serdecznego rozrzewnienia, kiedy ci wojownicy, obchodząc pamiętkę NAYWYŻSZEY ŁASKI, wyświadczoney Woysku Dońskiemu, przez mianowanie JEJGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI NASTĘPCY CESARZEWICZA Aтаманem wszystkich Woysk Kozackich i Szefem półku Attamańskiego, składali w kościele Sw. Prawowiernego Alexandra Newskiego, a po mszy świętej w zebraniu z tej okoliczności Kole Woyskowem, gorące modły za zdrowie NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA JEJGO MOŚCI NIKOŁAJA PAWELOWICZA i całego NAYJAŚNIEJSZEGO DOMU. Modły te poprzedziło czytanie NAYWYŻSZEJO RESKRYPTU, do byłego Zarządzającego Attamana, Pana Jenerała Kawaleryi Kuteynikowa, i krótka mowa NAYPRZEWIELEBNIJSZEGO Arcy-Biskupa, który w krótkich słowach wyraził całą ważność tej uroczystości.

W czasie obiadu, danego z tej okoliczności przez Pana sprawującego obowiązki Zarządzającego Aтамана, toastom, wniesionym za zdrowie CESARZA JEJGO MOŚCI i CESARZOWEY JEJ MOŚCI, tudzież NASTĘPCY CESARZEWICZA Attamana wszystkich Woysk Kozackich i całej NAYJAŚNIEJSZEY FAMILII, towarzyszyły działowe wystrzały i szczere, grzmiące ура! wszystkim Gości.

(P. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.

Paryż, dnia 24 Października.

Dziś rano udał się w podróż do Niemiec, Xiążę *Alexander Wirtemberski*, z Dostojną małżonką swoją.

— Wczora śpiewane było w Versaillu *Te Deum*, z powodu wzięcia Konstancy. Król, Królowa i cała rodzina Królewska, znajdowali się na tém nabożeństwie. Z rozkazu Królewskiego, zwłoki Jenerała *Damrémont* będą pochowane w kościele domu inwalidów. Jenerał *Damrémont* zostawił wdowę i dwoje dzieci. Od czasów Cesarzowskiego rządu, jest on pierwszy z Jeneratów dowodzących, który poległ w bitwie na czele korpusu swego wobec nieprzyjaciela.

— Rozumiejają, że Jenerał *Bugeaud* zastąpi Jenerała *Damrémont*, jako głównego dowódcę w Afryce północnej.

— Jedna z gazet donosi, że w Versaillu aresztowa-

арестовали нѣсколько лицъ, какъ слышно не поводомъ открытаго новаго заговора.

— Увѣдомляютъ изъ Орана отъ 22 Сентября: „Всѣ важнѣйшія условія договоровъ *Адель-Кадеръ* съ точностію исполняются. До сихъ поръ онъ уже доставилъ 500 воловъ на счетъ договоренныхъ 5,000 штукъ. Ген. *Бюжо* намѣренъ ѣхать во Францію. Генераль *Броссаръ*, долженствовавшій принять команду вмѣсто его, арестованъ и кажется отправленъ будетъ во Францію, какъ слышно потому, что худо употребилъ деньги назначенныя для *Адель Кадера*, суммою въ 50,000 фр., за что онъ жаловался Генералу *Бюжо*.“

— Правительство опубликовало сегодня слѣдующія телеграфическія депеши: „*Байонна* 22 Окт. въ 3 часа по полудни. (Мадридъ 18 Окт.) 14-го ч. *Эспартеро* напалъ на Карлистовъ при Гуерта-дель-Рей, и разбилъ ихъ. Особенно много потерпѣла ихъ кавалерія. 15 ч. *Донъ Карлосъ* былъ въ Квинтанаръ дель-Сьерра, а *Эспартеро* имѣлъ свою главную квартиру въ Онтаріа-дель-Пинарь. Онъ пишетъ, что приказалъ живо преслѣдовать непріятеля, разстроеннаго пораженіемъ въ предыдущій день.“ — „*Перпинь-лиъ* 21 Окт. ветеромъ. 15-го ч. Баронъ *Мееръ* выпустилъ національную гвардію Наварры, чтобы устроить оную снова. *Пасторъ* замѣняетъ Полковника *Пуига*, какъ второй начальникъ провинціи, а морской Капитанъ *Шаконъ* заступаетъ мѣсто Губернатора. 16 ч. Баронъ *Мееръ* издалъ распоряженіе, которымъ запрещается безъ особеннаго дозволенія держать и покупать оружіе. 17 ч. въ Барцелонѣ при выборахъ большинство голосовъ было въ пользу умеренныхъ.“

— Изъ Байонны пишутъ отъ 20-го числа: „Письмо изъ Сантандера, которое пришло сюда очень скоро, потому что писано третьяго дня, увѣдомляетъ, что тамъ распространился слухъ, будто Генераль *Ораа* занялъ Кантавіеху. Но это извѣстіе, по крайней мѣрѣ, преждевременно; оно могло дойти въ Сантандеръ только чрезъ Сарагоссу, а письма изъ сего города не упоминаютъ ни слова о какой либо побѣдѣ. Въ одномъ только изъ нихъ предвѣщаютъ въ скоромъ времени такое событіе. Если впрочемъ правда, что *Кабрера* съ 7,000 чел. возвратился въ Кантавіеху, то *Ораа* едва ли что нибудь предприметъ противъ сего мѣста; между тѣмъ прибытіе *Кабреры* все еще не доказано.“

26-го Октября.

Король письменно отнесся къ Парижскому му Архіепископу, чтобы также и въ здѣшней кафедральной церкви совершить благодарственное молебствіе о взятіи Константины. Молебствіе это происходитъ будетъ въ 2 часа въ церкви Пресвятыя Богородицы.

— Е. Кор. Велич. по предложенію Военнаго Министра, наименовалъ теперь Генераль - Лейтенанта *Вале* временнымъ Генераль - Губернаторомъ Французскихъ владѣній въ Сѣверной Африкѣ.

— *Temps* увѣдомляетъ что уже отправлено повелѣніе въ Африку, чтобы задержать Константину, изъ чего должно заключать, что Правительство рѣшилось представить Палатамъ совершенное осажденіе сей части Регентства, которое въ такомъ случаѣ смѣло назвать можно будетъ Французскою Африкою.

— *Мониторъ* содержитъ сегодня слѣдующую телегр. депешу изъ Байонны отъ 24 з. въ 8 час. утра: „*Эспартеро* увѣдомляетъ, что 14 ч. разбивъ Карлистовъ при Гуертъ дель Рей и преслѣдуя 15 ч. до Квинтанаръ, на слѣдующій день намѣренъ былъ продолжать еще это преслѣдованіе. Генераль-Капитанъ Аррагоніи изъ Логроньи получилъ увѣдомленіе, что 10 Карлистскихъ баталіоновъ идя изъ Кастиліи, 18 ч. прибыли въ окрестности Гаро, и намѣревались перейти обратно чрезъ Эбро. Подобное же увѣдомленіе получено изъ Соріи, что Карлисты преслѣдуемые *Эспартерою*, прибыли 17 ч. въ Монтанегро. Генераль *Улибарі* 16-го ч. опять взялъ Перальту; часть гарнизона взята въ плѣнъ а остальные положили оружіе чтобы возвратиться въ Эстеллу. Этотъ Генераль идетъ теперь на Лодозу.“

27-го Октября.

Вчера Король прибылъ въ городъ и въ 2 часа председательствовалъ въ Министерскомъ Совѣтѣ. За нѣсколько часовъ до того, собрались всѣ Министры въ домѣ Военнаго Министерства для совѣщанія, въ которомъ вѣроятно совѣтовались о Африканскихъ дѣлахъ.

— Король заказалъ двѣ большія картины, изъ коихъ одна должна представлять атаку Константины, другая смерть Генерала *Дамрэмонта*.

— Въ *Messenger* содержится: „Когда третьяго дня громъ пушекъ возвѣстилъ о взятіи Константины, поспѣшили члены дипломатическаго корпуса, запи-

но kilka osób, z powodu, jak słysząc, odkrycia nowego śpisku.

— Donoszą z Oranu pod d. 22 Września: „Wszystkie ważniejsze warunki układów, dopełnia *Abdel-Kader* należycie. Dotąd dostawił już 500 wołów na rachunek ugodzonych 5,000 sztuk. Jenerał *Bugeaud* ma zamiar jechać do Francji. Jenerał *Brossard*, który powinien na miejscu jego dowodzić, został aresztowany i będzie podobno odesłany do Francji, jak słysząc, z przyczyny przemieszczenia się w pieniądzach, dla *Abdel-Kadera* przeznaczonych, do ilości 50,000 fran., o które zaskarżył go tenże przed Jenerałem *Bugeaud*.

— Rząd ogłosił dzisiaj następujące depesze telegraficzne: „*Bayonna*, 22 Paźdźier. o godz. 3 z południa, (z Madrytu 18 Paźdźier. Dnia 14 uderzył *Espartero* pod Huerta-del-Rey na Karolistów, których pobit. Najwięcej jazda ich ucierpiała. Dnia 15 *Don Carlos* był w Quintanar della Sierra, a *Espartero* ze swą główną kwaterą w Ontaria-del-Pinar. Donosi ten ostatni, że kazał ścigać nieprzyjaciela, który przez klęskę dnia poprzedzającego poniesioną, jest zupełnie rozprzężony.“ — „*Perpignan*, 21 Paźdźier. wieczorem. Dnia 15 Baron *Meer* rozwiązał gwardyą narodową w Barcelлонie i będzie ją nanowo organizował. *Pastor* zastępuje Półkownika *Puig*, jako drugi dowódca prowincji, a Kapitan okrętowy *Chacon*, pełni obowiązki Gubernatora. Dnia 16 ogłosił Baron *Meer* rozporządzenie, zakazujące przechowywać i przedawać broń bez szczególnego na to pozwolenia. Dnia 17-go na wyborach w Barcelлонie, większość głosów okazywała się za umiarkowanymi.“

— Donoszą z Bayonny pod d. 20 Października: „List, otrzymany z Santander, który przyszedł bardzo śpiesznie, jest bowiem datowany dnia onegdajszego, donosi, że i tym razem rozeszła się tam pogłoska o zajęciu Cantavieja przez Jenerała *Oraa*. W każdym razie, je-tto wiadomość przedwczesna; nie mogła ona, jak tylko przez Saragossę dostać się do Santander; tymczasem listy z Saragossy nie o tak ważnym wydarzeniu nie wzmiankują; w jednym tylko uważano je za blizkie skutku. Gdyby się sprawdzić miało, że *Cabrera* powrócił w 7,000 ludzi do Cantavieja, zdohycie jej byłoby nie-co trudne; ale przybycie *Cabrery* nie może być, jak tylko problematycznym.“

Dnia 26.

Arcybiskup Paryzki został wezwany na pismie, ażeby i w tutejszej katedrze śpiewane było *Te Deum*, z powodu wzięcia Konstancy. W skutku tego odbędzie się nabożeństwo dziś o godzinie 2-ey w kościele Najsw. Panny.

— Na przedstawienie Ministra wojny, Król mianował tymczasowym Gubernatorem Jenerałem osad Francuzkich w Afryce, Jenerał-Porucznika *Valée*.

— *Temps* zapewnia, że jest już posłany rozkaz do Afryki, aby zatrzymano Konstancy; z czego wnosić należy, że Rząd zdecyduje się przedstawić Izbowi zupełne osadzenie tej części regencyi, którą w takim razie śmiało nazwać będzie można Afryką Francuzką.

— Dzisiejszy *Monitor* umieścił następującą depeszę telegraficzną z Bayonny, daty 24-go o godzinie 8 rano: „*Espartero* donosi, że, pobiwszy dnia 14 Karolistów pod Huerta-del-Rey, i ścigawszy ich d. 15 aż do Quintanar, postanowił iść nazajutrz dalej za nimi. Jenerały Kapitan Arragonii został zawiadomiony z Logroño, że 10 batalionów Karolistowskich, idących z Kastylji, przybyło dnia 18 wieczorem w okolice Haro, gotując się do przeprawy za Ebro. Doniesiono mu także z Sorii, że Karoliści, ścigani przez *Espartero*, przybyli d. 17 do Montanegro. Jenerał *Ulibari* zajął znowu dnia 16 Peraltę; część załogi poszła w jeństwo, a reszta broni złożyła, aby powrócić do Estelli. Wspomniany Jenerał udał się do Lodosy.“

Dnia 27-go.

Wczora Król przybył do miasta i o godz. 2-ey przewodniczył na Radzie Ministeryalnej. Kilka godzin przedtęm wszyscy Ministrowie zgromadzili się na konferencyą w hotelu Ministra wojny, na której naradzali się zapewne o sprawach Afrykańskich.

— Król kazał zrobić dwa wielkie obrazy, z których jeden wystawiać ma szturm Konstancy, a drugi śmierć Jenerała *Damrémont*.

— W *Messenger* czytamy: „Gdy wczora huk dział ogłosił o wzięciu Konstancy, pośpieszyli członkowie ciała dyplomatycznego dla zapisania się u Mini-

сать свои имена у Министра иностранныхъ дѣлъ. Первый записавшійся въ визитную книгу, былъ Лордъ *Гренвилль* а въ слѣдъ за нимъ Датскій Посланникъ. — *Жур. Првбій* присовокупляетъ, что также Россійскій Посланникъ былъ однимъ изъ первыхъ дипломатовъ, который явился въ домъ Графа *Моле* для принесенія поздравленія.

— Утверждаютъ, что Военный Министръ многимъ полкамъ далъ повелѣнїе, отправиться въ Тулонъ, чтобы оттуда отплыть въ Алжиръ и Бону.

— Опубликованная здѣсь сегодня телегр. депеша изъ Байонны отъ 24 ч. въ 1½ час. по полудни слѣдующаго содержанія: „Изъ Гуэрты дель Рей, *Эспартеро* продолжалъ свой походъ чрезъ *Эспеха* на *Онтарию*, гдѣ стоялъ 15-го ч., отнявъ у *Донъ-Карлоса* значительный запасъ хлѣба. Послѣдній съ большою поспѣшностію отступилъ къ *Квинтанаръ* дела *Сьерра*.“

28-го Октября.

Король вчера въ *Трианонъ* председательствовалъ въ Министерскомъ Совѣтѣ продолжавшемся 6 часовъ. Завтра Король и Королева. Фамилія опять возвратится въ *Тюильери*.

— Въ письмѣ изъ Тулона отъ 23 ч. содержится: „Со времени прибытія послѣдняго пакетбота изъ Бонны, на рейдѣ и въ арсеналѣ господствуетъ большое движеніе. Много говорятъ о томъ, что чрезъ нѣсколько дней въ Бону будутъ отправлены три полка. Полагаютъ, что прибывшій вчера сюда пароходъ *Phare*, еще сегодня съ симъ извѣстіемъ отправится въ Бону.

— Правительство не публиковало сегодня никакой телеграф. депешы.

— Графу *Гонфалоніери* Правительство будто дозволеніе, для возстановленія своего здоровья, отправиться изъ *Белгії* въ *Монпелье*. (A.P.S.Z.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 24-го Октября.

Слышно, что Лордъ *Говардъ де Вальдена*, нашего Посланника въ *Лиссабонъ*, ожидаютъ въ отпускъ въ Лондонъ.

— *Мадрасскій Курьеръ* уведомляетъ, что Генераль-Губернаторъ *Индій*, Лордъ *Аукландъ*, сдѣлалъ представленіе директорамъ *Остъ-Индской* компаніи, чтобы его освободить отъ настоящей должности, потому, что *Индійскій* климатъ неблагопріятствуетъ его здоровью.

— Морскіе Офицеры находящіеся въ отпускъ получили уведомленіе о приготовленіи къ возвращенію, что почитаютъ въ связи съ морскими приготовленіями, дѣлаемыми въ *Портемутомъ* портѣ. Утверждаютъ, что одна изъ великихъ Державъ жалѣя о несчастномъ положеніи *Испаніи* представила *Англійскому* Правительству, чтобы привести къ концу междоусобную войну въ семь краѣ, посредствомъ Европейскаго конгресса. На счетъ первоначальныхъ статей сего предложенія произволились совѣщанія въ *Вѣнѣ* и въ *Парижѣ*, а между тѣмъ *Англія* отправитъ эскадру для занятія *Ст. Себастьяна* и *Пассажа*. Кромѣ того даны повелѣнія подкрѣпить *Англійскій* флотъ въ *Лиссабонѣ* и *Опортѣ*. (G.C.)

27-го Октября.

На слѣдующей недѣлѣ *Ея Велич. Королева* и дворъ прибѣдутъ изъ *Брейтона* въ новый дворецъ въ *Ст. Джемскомъ паркѣ*. Слышно, что Королева пробудетъ три недѣли въ столицѣ и потомъ праздникъ Рождества Христова проведетъ въ *Виндзорскомъ замкѣ*. Принцесса *Августа* Саксонская, которая 22 ч. прибыла въ *Брейтонъ* изъ путешествія на островъ *Уайтъ* и въ *Портемутъ*, останется тамъ до тѣхъ поръ, пока и дворъ тамъ будетъ.

— Третьяго дня утромъ Герцогиня *Кентская* съ дѣтьми своими и свитою прибыла въ *Дувръ*; *Ея Королевское Высоч.* встрѣчена была Герцогомъ ожидавшимъ ее нѣсколько дней въ *Дуврѣ*. Въ тотъ же день они прибыли въ Лондонъ.

— Сегодняшняя Придворная газета содержитъ уведомленіе, что Придворъ наложенъ будетъ трауръ съ 29-го числа с. м. по 19 Ноября, по случаю кончины *Ея Велич. Королевы Нидерландской*. (A.P.S.Z.)

Швейцарія.

Цюрихъ, 15-го Октября.

Статья новаго уложенія, для которой Католическое духовенство, не хотѣло дать на оное присяги, заслуживаетъ вниманіе, по своей странности. Уголовный законъ опредѣляетъ, что Католическіе духовные на равнѣ съ близкими родственниками, свободны отъ обязанности быть свидѣтелями, но при томъ прибавлено, что они обязаны пригласить на помощь свѣтское начальство, еслибы не было другаго способа къ отвращенію неисполненнаго еще преступленія.

справа зewnątrzныхъ. Первый, который swe nazwisko napisal na liście wizytowej, był Lord Granville, a tuż po nim Poseł Duński.” — *Dziennik Rozpraw* dodaje, że także i Poseł Rosyjski był jednym z pierwszych dyplomatów, który przybył do Hrabiego Molé, dla złożenia powinszowania.

— Zapewniają, że Minister wojny wielu półkom wydał rozkaz wyjścia do Tuluzy, dla odpłynienia z tamąd do Algieru i Bony.

— Ogłoszona tu dzisiaj depesza telegraficzna z Bajony pod dniem 24 o pół do 2-rey z południa donosi: „Z Huerta del Rey, Espartero odbywał dalej swój pochód przez Espeja na Ontaria, gdzie się znajdował d. 15, odebrawszy u Don Carlosa znaczny zapas zboża. Ten ostatni śpiesznie się cofnął do Quintanar de la Sierra.”

Dnia 28.

Król wczora w Trianon zasiadał na Radzie Ministeryalnej, pięć godzin trwającej. Jutro Król i rodzina Królewska przybędą znowu do rezydencji w Tuilleryach.

— W liście z Tuluzy pod d. 23 czytamy: „Od przybycia ostatniego statku pocztowego z Bony, wielki ruch panuje w porcie i w arsenale. Wiele mówią o tém, że za dni kilka trzy półki płynąc mają do Bony. Rozumieją, że przybyły tu wczora parochod Phare, dzisiaj jeszcze z tą wiadomością wypłynie do Bony.”

— Rząd nie ogłosił dzisiaj żadnej depeszy telegraficznej.

— Hrabieму Gonfalonieri Rząd miał udzielić pozwolenie, dla poprawienia zdrowia, udać się z Belgii do Montpellier. (A.P.S.Z.)

Британія Велика і Ірландія.

Лондонъ, дня 24-го Паждзєрника.

Слышачъ, же Lord Howard de Walden, Посел нашъ въ *Лисбонѣ*, сподзєванъ за урлопом до Лондону.

— *Madras Courier* donosi, że Jeneralny Gubernator Indyy, Lord Auckland, podał Dyrektorom kompanii Wschodnio-Indyjskiej przełożenie, aby go uwolniono od dotychczasowych obowiązków, ze względu, że klima Indyjskie nie służy jego zdrowiu.

— Oficerowie marynarki, będący na urlopiech, zostali wezwani, ażeby gotowi byli do powrotu, co uważane jest za będące w styczności z przygotowaniami morskimi, czynionymi w porcie Portsmouth. Zapewniają, że jedno z wielkich Mocarstw, ubolewając nad nieszczęśliwym stanem Hiszpanii, podało Rządowi Angielskiemu myśl, ażeby wojnie domowej tego kraju, przez kongress Europejski koniec położyć. Względem artykułów przedwstępnych tego wniosku, naradzano się właśnie w Wiedniu i Paryżu, tymczasem zaś wyszła Anglia eskadrę dla zajęcia *St. Sebastian* i *Passages*. Dano prócz tego rozkazy do wzmocnienia floty angielskiej w *Lisbonie* i *Oporto*. (G.C.)

Dnia 27.

W przyszłym tygodniu, Królowa i dwór przybędą z Brighton do nowego pałacu w parku St. James. Słychać, że Królowa trzy tygodnie zabawi w stolicy i potem święta Bożego Narodzenia przepędzi w zamku Windsor. Xiężniczka Augusta Saska, która d. 22 z podróży na wyspę Wight i do Portsmouth, powróciła do Brighton, zabawi tam tak długo, dopóki i dwór.

— Zawczora rano Xiężna Cambridge ze swemi dziećmi i orszakiem przybyła do Dover. Jey Kr. Wys. przyjechała była przez Xięcia, który już od dni kilku oczekiwał na nią w Dover. Tęż jeszcze dnia przybyli do Londynu.

— Dzisiejsza Gazeta Dworu zawiera uwiadomienie, że u dworu włożona będzie żałoba od d. 29 t. m. do 19 Listopada, z okoliczności zgonu Królowej Niderlandzkiej. (A.P.S.Z.)

Швейцарія.

Zurich, 15-го Паждзєрника.

Артикулъ новеу ustawy, dla którego Duchowieństwo Katolickie nie chce jey zaprzysiądz, zasługuje na uwagę, z powodu osobliwości swojej. Kodex karny stanowi, że duchowni katolicy, tak samo, jak bliźcy krewni, wolni są od obowiązku stawiania na świadków; ale jest przytém dodatek, że są obowiązani przyzwać pomocy władzy świeckiej, gdyby nie było innego sposobu zapobiedz zbrodni, jeszcze nie spełnionej. (G.C.)

Констанца, 21-го Октября.

Слышно, изъ вѣрнаго источника, что тѣло Графини *Ст. де* въ самомъ дѣлѣ привезено будетъ въ Рюэль близъ Парижа. Французское Правительство не отказало въ томъ, и Графъ *Ташеръ де ла Пажери*, тотчасъ по возвращеніи изъ Мюнхена въ Арененбергъ, проводить гробъ въ назначенное мѣсто. Многіе не ожидали, чтобы Французское Правительство изъявило такое согласіе, впрочемъ нельзя порицать соединенныхъ съ симъ условій, которые болѣе свидѣлствуютъ о миролюбіи, нежели о какомъ пустомъ здѣсь опасеніи. (A.P.S.Z.)

ТУРЦИЯ.

Константинополь, 11-го Октября.

Возвращеніе изъ Вознесенска приглашенныхъ туда гостей, произвело это рѣдкое и до сихъ поръ неслыханное приключеніе, что здѣшняя столица видѣть въ стѣнахъ своихъ нѣсколькихъ вмѣстѣ Принцевъ изъ фамилій царствующихъ въ Европѣ. Приемъ этихъ знаменитыхъ посѣтителей со всѣми почестями, принадлежавшими имъ Сану, убѣждаетъ, что Султанъ искренне желаетъ, все болѣе и болѣе приблизиться къ Европейскимъ Монархамъ. Принцу *Августу* Прусскому оказано то особенное уваженіе, что когда 4-го ч. с. м. имѣлъ онъ аудіенцію у Султана, то Его Высоч. предложилъ Принцу стоящее подлѣ кресла, — отличіе, какое никому не сдѣлано до сихъ поръ. — Вчера Султанъ пригласилъ своихъ знаменитыхъ гостей къ обѣденному столу въ Бейлербейскомъ Сералѣ, именно Австрійскаго Эригерцога *Иоанна*, Принцевъ Прусскихъ *Августа* и *Адалберта*, Принца *Бернарда* Саксен-Веймарскаго съ сыномъ его *Вильгельмомъ* и Принца *Максимиліана* *Лейхтенбергскаго*, вмѣстѣ съ знатнѣйшими особами, составляющими ихъ свиту, также представителей пяти Великихъ Державъ и другихъ членовъ дипломатическаго корпуса. Два Султанскіе зятя, Великій Визирь и другіе Министры Порты, бывшіе при столѣ, оказывали почести, а Великій Визирь и *Галифъ-Паша*, на тосты предложенные Эригерцогомъ *Иоанномъ* и Принцемъ *Августомъ*, за благожеланіе Султана, его обоимъ зятямъ и всѣмъ собравшимся тамъ вѣроподданныхъ, отвѣчали тостами, за благосостояніе и согласіе между Европейскими Монархами, которые на пиршествѣ были представляемы или Принцами своей крови или уполномоченными, а также за здравіе присутствовавшихъ Принцевъ. Султанъ изъявлявшій высокими гостямъ неоднократно свое удовольствіе, что имѣетъ случай быть съ ними вмѣстѣ, разговаривалъ съ каждымъ изъ Принцевъ, а также привѣтливо обращался къ Посланникамъ Французскому, Англійскому, Австрійскому и Прусскому. При концѣ пиршества, Султанъ велѣлъ принести младшаго своего сына, имѣющаго два года отъ роду, весьма здоровой и прекрасной наружности и оказывая ему нѣжнѣйшія ласки, самъ снявъ у него фезку съ головы, чтобы такимъ способомъ поздравить по Европейскому обыкновенію, знаменитыхъ гостей.

— За нѣсколько дней замѣтили Султанскихъ одalisокъ, прогуливавшихся въ экипажахъ. Кареты ихъ такъ высоки, что влезать въ нихъ нельзя иначе, какъ по лѣстницѣ. Эти дамы были богато убраны, имѣли покрывала, сквозь которыя, хотя очень неудобо, (ибо стража не позволяетъ приблизиться къ экипажу), можно было узнать прекрасныя черты лицъ ихъ. Кареты богато позолоченныя, запряжены были быками съ странною упряжью, украшенною небольшими зеркальцами. (G.C.)

Разныя извѣстія.

Въ Лембергской газетѣ сообщаютъ: Въ деревнѣ Мочерады въ Пржемыскомъ округѣ, крестьянинъ вспахивая землю, по которой прежде проходила дорога, нашелъ небольшую Римскую урну, которую къ несчастію совершенно раздробилъ плугомъ. Въ урнѣ этой находились монеты Траяна, Веспасіана, и Аврелія. Нельзя знать, какое было количество этихъ монетъ, ибо крестьянинъ скрываетъ это, сказывая, что только нашелъ нѣсколько штукъ, которыя продалъ.

— Въ деревнѣ Яблонка въ Санюкомъ округѣ, когда копали недавно колодезь и пробрались въ глубину на нѣсколько сажень, пали внезапно работники и лишились присутствія ума, но немедленно предпринятыми средствами, спасены. При изслѣдованіи оказалось, что изъ земли поразила ихъ струя водотворнаго газа, происшедшаго отъ каменныхъ углей. Изъ сего навѣрно можно заключать, что въ болѣе углубленіи земли, найдутся слои каменнаго угля. (G.C.)

Вильна. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Октября 2 д. 1837 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. Левъ Боровскій.

Konstancja, 21 Października.

Słychać z pewnego źródła, że ciało Hrabiny *St. Leu*, wrzeczy samey ma być zawiezione do Ruel pod Paryżem. Rząd Francuzki nie odmówił na to dozwoleń; Hrabia *Tascher de la Pagerie*, jak tylko powróci z Monachium do Arenenbergu, przeprowadzi niezwłocznie zwłoki na miejsce przeznaczenia. Głównie ta przyzwolenia Rządu Francuzkiego, nastąpiła dla wielu niespodziewanie; zresztą nie można ganić przywiązanych do tego warunków, które więcej świadczą o miłości pokoju, jak o pfochey tu bejaźni. (A.P.S.Z.)

T U R C Y A.

Konstantynopol, d. 11 Października.

Powrót z Woznesńska zaproszonych tam gości, zrzucił dla nas rzadkie i jedyne dotąd zjawisko, że stolica tutejsza widzi w murach swoich kilku razem Xiążąt z rodzi panujących w Europie. Przyjęcie tych znakomitych gości ze wszystkimi honorami, jakie się ich dostojności należą, przekonywa, że Sułtan pragnie szczerze zbliżyć się coraz więcej do Europejskich Monarchów. Xiążę *August* Pruski, doznał tego szczególniejszego względu, że gdy w dniu 4 b. m. miał posłuchanie u Sułtana, Jego Wysokość ofiarował Xięciu stojące obok krzesło z poręczami do siedzenia; oznaczenie, jakiego dotąd nigdy nikt nie doznał. — Dnia wczorajszego zaprosił Sułtan do stołu swego w seraju w Beglerbeg swych znakomitych gości, to jest: Arcy-Xięcia Austriackiego *Jana*, Xiążąt Pruskich *Augusta* i *Adalberta*, Xięcia *Bernarda* Sasko-Weymarskiego z synem jego *Wilhelmem* i *Maksymilianem* *Lenchtembergskiego*, wraz ze znakomitemi osobami, orszak ich składającymi, tudzież reprezentantów pięciu Wielkich Mocarstw i innych członków Ciała Dyplomatycznego. Dwaj zięciowie Sułtana, Wielki Wezyr i inni ministrowie Porcy, mający udział przy stole, robili honory, a Wielki Wezyr i *Halif-Basza*, na toasty wnoszone przez Arcy-Xięcia *Jana* i Xięcia *Augusta*, za pomysłność Sułtana, jego obudwóch zięciów i wszystkich innych zgromadzonych tam sług wiernych, odpowiadali toastami za pomysłność i zgodę pomiędzy Monarchami Europejskimi, którzy, przez Xiążąt krwi swojej, lub przez Pełnomocników, byli na uczcie reprezentowali, jak Niemcy, za zdrowie obecnych Xiążąt. Sułtan, który kilkakrotnie oświadczał dostojnym gościom zadowolenie swoje z tego, że się w ich gronie widzi, rozmawiał takżo uprzejmie kilka słów do Posłów: Francuzkiego, Angielskiego, Austriackiego i Pruskiego. Przy końcu uczty, kazał Sułtan przynieść swego najmłodszego synka, dziecę dwóletnie, bardzo piękne i zdrowo wyglądające, które pieściąc z wyrazem największej miłości, sam zdjął mu fcz z główki, aby w ten sposób pozdrowił zwyczajem europejskim dostojnych gości.

— Kilka dni temu, widziano odaliski Sułtana przejeżdżające się w pojazdach. Są to karety, ale tak wysokie, iż trzeba wsiadać do nich poprzystawianych schodkach. Rzeczono, damy, bogato ubrane, miały welony, przez które, lubo z trudnością, (bo straż nie da blisko do pojazdu przystąpić), można było rozpoznać piękne rysy ich twarzy. Karety, suto wyzłacane, wozzone były wołami, przybranymi w dziwne zaprzęgi, ozdobione małemi zwierciadłkami. (G.C.)

Rozmaite Wiadomości.

W gazecie Lwowskiej donoszą: We wsi Moczera, w gminie Przemyślskiej, kmiotek, orząc pole, należące niegdyś do gościńca, znalazł małą urnę Rzymską, którą na nieszczęście rozbił plugiem w kawałki. W tej urnie znajdowały się monety Trajana, Wespazjana i Aureliusza. Nie można się dowiedzieć: jaka była ilość tych monet, ponieważ kmiotek ukrywa je, mówiąc, że kilka tylko sztuk znalazł, które sprzedał.

— Gdy nie dawno we wsi Jabłonce, w cyrkułe Sannockim, kopano studnię i dostano się w głąb na kilka sażni, opadali nagłe robotnicy i utracili przytomność zmysłów; ale przez środki zapobiegające, które natychmiast przedsięwzięto, zostali ocaleni. Przy dokładnem rozpoznaniu okazało się, że zostali tknięci z otworu ziemi strumieniem gazu wodorodnego, rozwiniętego z węgla kamiennych. Ztąd z pewnością wniesć można, iż w większych głębokościach ziemi, znajdują się pokłady węgla kamiennych. (G.C.)